

Standardy kształcenia dla kierunku studiów:

Praca socjalna

STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA

I. WYMAGANIA OGÓLNE

Studia pierwszego stopnia trwają nie krócej niż 6 semestrów. Liczba godzin zajęć nie powinna być mniejsza niż 2200. Liczba punktów ECTS (European Credit Transfer System) nie powinna być mniejsza niż 180.

II. KWALIFIKACJE ABSOLWENTA

Absolwent powinien posiadać ogólną wiedzę filozoficzną i socjologiczną pozwalającą poznać istotę ludzką i procesy społeczne. Powinien posiadać wiedzę przyrodniczą i psychologiczną dającą podstawy zrozumienia systemu człowiek–środowisko oraz umożliwiającą zrozumienie procesów zachodzących w organizmie człowieka gwarantujących jego dobre funkcjonowanie biologiczne psychiczne i społeczne. Powinien posiadać wiedzę ekonomiczną i prawną umożliwiającą zrozumienie mechanizmów rzutujących na system podziału i działalność służb społecznych oraz ich formalno-prawnego instrumentarium. Powinien posiadać wiedzę umożliwiającą poznanie funkcjonowania mikrośrodowiska – gospodarstwa domowego, w którym odbywa się zaspokajanie potrzeb jednostki i rodziny. Absolwent powinien posiadać kompetencje i sprawności niezbędne dla realizacji zadań stawianych przed pracownikiem socjalnym: dokonywania diagnozy (analizy i oceny) sytuacji i zjawisk będących przyczyną trudnego położenia jednostek, grup (w tym grup ryzyka) i społeczności lokalnych; stosowania metod, technik i środków interwencji socjalnej oraz ewaluacji podejmowanych działań służących rozwiązywaniu problemów w zakresie ograniczonych możliwości (i umiejętności) zdobywania środków utrzymania, dysfunkcjonalności rodziny w pełnieniu zadań opiekuńczo-wychowawczych, niepełnosprawności, patologii społecznej, nieprzystosowania społecznego i uchodźstwa; przywracania lub podtrzymywania właściwych interakcji między jednostkami a społeczeństwem (doskonalenia funkcjonowania społecznego); pobudzania samopomocy indywidualnej (działań samopomocowych) u osób, rodzin, grup i środowisk społecznych; kierowania służbami społecznymi i projektowania społecznego oraz inspirowania zmian społecznych, inicjowania nowych form pomocy osobom i rodzinom oraz powoływania instytucji świadczących pomoc – zwłaszcza w najbliższym środowisku lokalnym. Absolwent powinien umieć rozwiązywać problemy w obszarach rzeczywistości społecznej, w których potrzebna jest profesjonalna pomoc – gdy występuje niewydolność w funkcjonowaniu osobniczym i społecznym między innymi z powodu: ubóstwa, sieroctwa, przemocy w rodzinie, bezdomności, bezrobocia, niepełnosprawności, starości, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych (zwłaszcza w rodzinach niepełnosprawnych i wielodzietnych), alkoholizmu, narkomanii, przestępczości, trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego, migracji oraz uchodźstwa. Absolwent powinien być przygotowany do pracy w: regionalnych ośrodkach polityki społecznej, powiatowych centrach pomocy rodzinie i ośrodkach pomocy społecznej, a także do pracy: z rodzinami zastępczymi, w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, w domach pomocy społecznej dla osób starszych oraz niepełnosprawnych intelektualnie, psychicznie i fizycznie, w jednostkach

organizacyjnych do spraw zatrudnienia i przeciwdziałania bezrobociu, w ośrodkach wsparcia, w placówkach dla bezdomnych, alkoholików i narkomanów, w zakładach karnych, w ośrodkach dla uchodźców oraz w organizacjach pozarządowych zajmujących się diagnozowaniem i przeciwdziałaniem wyżej wymienionym problemom. Absolwent powinien znać język obcy na poziomie biegłości B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy oraz umieć posługiwać się językiem specjalistycznym z zakresu problematyki społecznej. Absolwent powinien być przygotowany do podjęcia studiów drugiego stopnia.

III. RAMOWE TREŚCI KSZTAŁCENIA

1. GRUPY TREŚCI KSZTAŁCENIA, MINIMALNA LICZBA GODZIN ZAJĘĆ ZORGANIZOWANYCH ORAZ MINIMALNA LICZBA PUNKTÓW ECTS

	godziny	ECTS
A. GRUPA TREŚCI PODSTAWOWYCH	375	36
B. GRUPA TREŚCI KIERUNKOWYCH	300	29
Razem	675	65

2. SKŁADNIKI TREŚCI KSZTAŁCENIA W GRUPACH, MINIMALNA LICZBA GODZIN ZAJĘĆ ZORGANIZOWANYCH ORAZ MINIMALNA LICZBA PUNKTÓW ECTS

	godziny	ECTS
A. GRUPA TREŚCI PODSTAWOWYCH	375	36
Treści kształcenia w zakresie:		
1. Nauk społecznych	120	
2. Pedagogiki	60	
3. Psychologii	90	
4. Metodologii badań społecznych	30	
5. Prawa	45	
6. Ekonomii i zarządzania	30	
B. GRUPA TREŚCI KIERUNKOWYCH	300	29
Treści kształcenia w zakresie:		
1. Wprowadzenia do pracy socjalnej		
2. Metodyki pracy socjalnej		
3. Wiedzy o rozwoju człowieka w cyklu życia		
4. Problemów społecznych oraz instytucji polityki społecznej		

3. TREŚCI I EFEKTY KSZTAŁCENIA

A. GRUPA TREŚCI PODSTAWOWYCH

1. Kształcenie w zakresie nauk społecznych

Treści kształcenia: Koncepcja prawdy. Poznanie – źródła i granice. Pojęcie poznania a pojęcie rozumienia. Dobro i zło. Kryteria dobra i zła według Platona, Arystotelesa, świętego Tomasza, Kanta, Hobbesa i Freuda. Wartości estetyczne – piękno, brzydota, wdzięk, wzniosłość, tragizm, komizm. Przeżycia estetyczne. Analiza aksjologiczna roli mediów. Etyka opisowa i etyka normatywna. Miejsce i przedmiot etyki społecznej. Wartości społeczne

– sprawiedliwość społeczna, równość, wolność – analiza pojęć, zarys historyczny. Współczesne koncepcje etyki społecznej. Opieka społeczna jako zagadnienie etyczne. Etyka opiekuna społecznego – Tadeusza Kotarbińskiego. Nieposłuszeństwo obywatelskie – formy i znaczenie. Prawa człowieka – historia zagadnienia, współczesne konwencje międzynarodowe. Klasyfikacja praw człowieka. Reguły współżycia społecznego. Normy moralne wobec konfliktów społecznych. Normy moralne służące organizacji życia zbiorowego. Przedmiot i metody socjologii. Kulturowe podstawy życia społecznego. Pojęcia – interakcji i komunikacji społecznej, socjalizacji, osobowości, roli społecznej, dewiacji, patologii, marginalizacji społecznej. Grupy społeczne, organizacje formalne, instytucje społeczne, społeczność lokalna, państwo. Socjodemograficzna charakterystyka społeczeństwa – wiek, płeć, miejsce zamieszkania, edukacja, stratyfikacja społeczno-ekonomiczna, stan zdrowia. Szkoły i kierunki antropologii kulturowej. Antropologiczna koncepcja człowieka. Zmiana kulturowa i jej źródła – zagadnienie rozwoju i postępu w kulturze. Etniczność – koncepcje mniejszości. Stosunki etniczne w Polsce.

Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje: analizowania i rozwiązywania podstawowych problemów filozoficznych; rozumienia i posługiwania się podstawowymi pojęciami z zakresu etyki; rozumienia funkcji etyki w życiu społecznym; analizy wypowiedzi zaczerpniętych z prasy, rozporządzeń, podręczników i dysput publicznych; posługiwania się podstawowymi pojęciami socjologicznymi; rozumienia zjawisk społecznych; rozumienia organizacji i zasad funkcjonowania instytucji życia społecznego.

2. Kształcenie w zakresie pedagogiki

Treści kształcenia: Źródła, rodowód i prekursorzy pedagogiki społecznej. Podstawowe pojęcia pedagogiki społecznej – jej współczesne funkcje i zadania. Środowiskowy charakter pedagogiki społecznej. Problemy różnych środowisk w kontekście problemów rodziny i środowiska lokalnego. Podstawowe problemy społeczne: bieda, bezrobocie, uzależnienia, nierówności społeczne – jako wyzwania dla pedagogiki. Rola pedagogiki społecznej w budowie kapitału ludzkiego i społecznego oraz w tworzeniu społeczeństwa obywatelskiego. Pedagogika specjalna – podstawowe ustalenia terminologiczne, definicyjne. Pedagogika specjalna a jej subdyscypliny i inne dyscypliny naukowe. Idee humanistyczne w koncepcjach pedagogiki specjalnej, rehabilitacja pozytywna. Aktualne tendencje w edukacji, rehabilitacji i resocjalizacji w ujęciu holistycznym oraz ekologicznym. Systemy kształcenia specjalnego – analizy porównawcze. Kierunki oddziaływania pedagogicznego – nauczanie specjalne, wychowanie ukierunkowujące, interwencyjne oddziaływanie na odchylenia rozwojowe. Idea integracji osób niepełnosprawnych ze społeczeństwem. Idea kształcenia ustawicznego jako zachęta do zdobywania wiedzy i budowania społeczeństwa opartego na wiedzy. Waga kształcenia i doskonalenia w kontekście zachodzących zmian technologicznych i ekonomicznych. Idea społeczeństwa uczącego się i informacyjnego. Kształcenie ustawiczne jako sposób (klasyczny i komplementarny) osiągania i doskonalenia kompetencji zawodowych i zdolności do aktywności ekonomicznej. Rozwój kształcenia ustawicznego w świecie, Europie i Polsce – kierunki i formy działań. Tworzenie sieci współpracy międzynarodowej w dziedzinie edukacji i doskonalenia. Nowe drogi kształcenia, nowe typy kwalifikacji zawodowych. Kształcenie ustawiczne jako szansa walki z bezrobociem i marginalizacją społeczną. Przeobrażenia sektora edukacji – zbliżenie do rynku pracy i potrzeb pracodawców. Zainteresowanie rynku inwestycjami w edukację. Potrzeby rynku a autonomia i indywidualne potrzeby edukacyjne.

Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje: rozumienia związków pedagogiki społecznej i specjalnej z pracą socjalną; rozumienia współczesnej roli i zadań pedagogiki w kontekście zmian społecznych i budowy społeczeństwa obywatelskiego; rozumienia idei, form i problemów kształcenia ustawicznego na świecie i w Polsce.

3. Kształcenie w zakresie psychologii

Treści kształcenia: Charakterystyka podstawowych procesów i zjawisk psychicznych. Procesy orientacyjno-poznawcze – wrażenia i spostrzeganie, wyobrażenia, uwaga, pamięć, myślenie i rozwiązywanie problemów. Język jako narzędzie operacji myślowych i komunikowania się. Procesy emocjonalno-motywacyjne. Źródła i funkcje procesów emocjonalnych. Emocje a uczucie. Taksonomia procesów emocjonalno-motywacyjnych. Odporność emocjonalna i zachowanie się w sytuacji stresu. Rozwój emocjonalny. Więzy i przywiązanie. Zagrożenia rozwojowe, zaburzenia rozwoju emocjonalnego i społecznego. Struktury regulacji psychicznej – temperament, zdolności, uzdolnienia, inteligencja, osiągnięcia życiowe ludzi. Obraz samego siebie a orientacje życiowe ludzi – postawy, przekonania, wartości, rozwój społeczno-moralny. Psychologiczne koncepcje człowieka, pojęcie rozwoju w tych koncepcjach – psychoanaliza, behawioryzm, teoria uczenia. Podstawowe kategorie w psychologii różnic indywidualnych – mechanizmy, uwarunkowania i funkcje temperamentu. Temperament a zachowanie się w sytuacjach trudnych. Rodzaje i przejawy zdolności i uzdolnień. Zdolności i uzdolnienia a osiągnięcia życiowe ludzi. Uzdolnienia ogólne – pojęcie inteligencji. Wpływ uczenia się na rozwój zdolności i inteligencji. Pojęcie osobowości i elementy struktury osobowości – własności, poglądy, postawy, wartości i orientacje życiowe. Osobowość a samoregulacja i kontrola zachowania się. Relacje międzyludzkie – wychowanie i środowisko społeczne a formowanie osobowości. Dysonans poznawczy. Stereotypy i uprzedzenia. Wywieranie wpływu. Przyczyny zaburzeń psychicznych – rola czynników biologicznych, środowiskowych i społecznych. Elementy psychopatologii ogólnej. Klasyfikacja zaburzeń psychicznych, obrazy kliniczne schorzeń i zaburzeń. Rokowanie w wybranych grupach zaburzeń psychicznych, następstwa zdrowotne i społeczne. Leczenie zaburzeń psychicznych – miejsce farmakoterapii, psychoterapii, pomocy środowiskowej. Podstawy orzecznictwa dotyczące zdolności do pracy osób z zaburzeniami psychicznymi. Regulacje prawne dotyczące psychiatrycznej opieki zdrowotnej i praw osób chorych psychicznie. Formy organizacyjne pomocy specjalistycznej i środowiskowej dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje: rozumienia procesów i zjawisk psychicznych kierujących zachowaniem ludzi; rozróżniania rodzajów i funkcji różnic indywidualnych w zakresie funkcjonowania psychicznego ludzi oraz elementów struktury osobowości; rozumienia zaburzeń i chorób psychicznych; rozumienia zjawisk społecznych; korzystania z wiedzy psychologicznej w formułowaniu i rozwiązywaniu problemów społecznych.

4. Kształcenie w zakresie metodologii badań społecznych

Treści kształcenia: Opracowania przeglądowe a badania empiryczne w naukach społecznych. Pytania badawcze i hipotezy. Zmienne niezależne, zależne i pośredniczące. Techniki pozyskiwania danych w studiach empirycznych – obserwacja, wywiad środowiskowy, wywiad osobowy, analiza dokumentów, postępowanie paraeksperymentalne. Kategoryzacja, zestawianie i analiza statystyczna danych. Elementarne statystyki opisowe – rozkład, średnia, odchylenie standardowe. Określanie istotności różnic między zbiorami i średnimi. Korelacje – zasady i rodzaje. Wnioskowanie statystyczne. Konstrukcja pracy empirycznej – wprowadzenie, problematyka, pytania (hipotezy), metodologia (zmienne i narzędzia pomiaru, próba), prezentacja i analiza wyników, podsumowanie i wnioski. Układ graficzny i zasady cytowania literatury.

Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje: projektowania, wykonania i przygotowywania pracy badawczej.

5. Kształcenie w zakresie prawa

Treści kształcenia: Pojęcie zabezpieczenia społecznego. Źródła prawa zabezpieczenia społecznego. Zabezpieczenie społeczne w państwach Unii Europejskiej. Podmioty i stosunki prawne zabezpieczenia społecznego. System ubezpieczeń społecznych w Polsce.

Ubezpieczenia emerytalne i rentowe. Ubezpieczenia chorobowe. Ubezpieczenie i zaopatrzenie wypadkowe. Ubezpieczenia zdrowotne. Bezrobocie oraz prawne i organizacyjne rozwiązania w zakresie przeciwdziałania bezrobociu. Zatrudnianie socjalne. Świadczenia rodzinne. Renta strukturalna oraz renta socjalna. Pomoc społeczna – organizacja, świadczenia. Niepełnosprawni w świetle polskiego ustawodawstwa – ustawa o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz ustawa o rencie socjalnej. Pomoc osobom uzależnionym od alkoholu i narkotyków – ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii. Sytuacja prawna osób dotkniętych zaburzeniami psychicznymi – ustawa o ochronie zdrowia psychicznego, prawna instytucja ubezwłasnowolnienia. Działalność pożytku publicznego i wolontariat. Działalność sądów rodzinnych – kompetencje, funkcje, organy pomocnicze. Obowiązek alimentacyjny – ogólna charakterystyka, przesłanki po stronie uprawnionego i zobowiązanego, kolejność oraz rodzaje obowiązku alimentacyjnego. Prawo rozwodowe – pozytywne i negatywne przesłanki rozwodowe, postępowanie pojednawcze i dowodowe w procesie o rozwód. Separacja. Władza rodzicielska nad dzieckiem sprawowana przez rodziców pozostających ze sobą w różnych relacjach, rozstrzygnięcia zawarte w wyroku rozwodowym. Elementy prawa opiekuńczego. Ustawy dotyczące pomocy społecznej oraz postępowania administracyjnego.

Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje: stosowania przepisów prawa w działalności opiekuńczej i pomocy rodzinie; stosowania prawa w pracy socjalnej.

6. Kształcenie w zakresie ekonomii i zarządzania

Treści kształcenia: Polityczne, kulturowe i religijne tło powstawania teorii ekonomicznych. Mikro i makro ekonomiczne podmioty – gospodarstwo domowe, przedsiębiorstwo, państwo. Rola państwa w kontroli, koordynacji, promocji i regulacji działalności gospodarczej. Prawa rynku – jego funkcjonowanie w systemach społecznych, politycznych i kulturowych. Społeczna gospodarka rynkowa. Budżet państwa – jego dochody i wydatki. Konflikty przy podziale dochodu. Procesy demograficzne a wytwarzanie i podział produktu krajowego brutto. Inflacja. Bezrobocie. Pojęcia – organizacji i zarządzania. Prakseologiczne podstawy wiedzy o organizacji i zarządzaniu – pojęcie sprawnego działania. Cykl działania. Podejmowanie decyzji. Formułowanie celów i planowanie pracy. Typy celów działania. Podstawy planowania pracy. Typy planów. Realizacja planów. Racjonalizacja zarządzania – racjonalizacja w wymiarze jednostkowym i społecznym. Efektywne zarządzanie czasem, trudności w gospodarowaniu czasem. Techniki zarządzania czasem. Etyka w zarządzaniu. Kultura organizacyjna.

Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje: posługiwania się podstawowymi pojęciami z zakresu ekonomii i zarządzania; rozumienia procesów społeczno-ekonomicznych; rozwiązywania problemów związanych z organizacją i zarządzaniem – formułowania celów, planowania i oceny skuteczności działania.

B. GRUPA TREŚCI KIERUNKOWYCH

1. Kształcenie w zakresie wprowadzenia do pracy socjalnej

Treści kształcenia: Ogólna charakterystyka pracy socjalnej. Historyczne źródła, nurty i kierunki pracy socjalnej – od dobroczynności i filantropii do profesjonalnej pomocy. Idee pomocy społecznej w historycznym kontekście religii, prawa, polityki i edukacji. Dzieje idei i problemów społecznych – historia biedy, strachu, śmierci. Historia rodziny i starości. Dzieje wspólnot i instytucji zajmujących się pracą socjalną – od gildii do organizacji pozarządowych i wolontariatu. Systemy pomocy społecznej – ich instrumenty w wybranych krajach. Opieka i pomoc instytucjonalna oraz rodzinna – relacje opiekuńcze, problem głównego opiekuna. Sytuacja społeczna. Pozarządowe organizacje lokalne. Kulturowe uwarunkowania metod pracy socjalnej. Wzorce osobowe w sytuacji pomagania. Praca socjalna a inne dyscypliny naukowe. Podstawowe zadania pracy socjalnej. Praca socjalna a pomoc społeczna.

Uwarunkowania polityczne, społeczne i ekonomiczne świadczenia pracy socjalnej. Cechy oraz zachowania oczekiwane u osób zajmujących się pomaganiem. Oczekiwania kierowane do osób niosących pomoc – ich wpływ na proces udzielania pomocy. Psychologiczne modele pomagania. Stereotypy dotyczące udzielania pomocy. Rozwój cech interpersonalnych. Relacje interpersonalne w pracy z klientem i w pracy zespołowej. Asertywność. Poradnictwo–mediacja–rzecznictwo w pracy socjalnej.

Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje: rozumienia dziejów pomocy społecznej i pracy socjalnej w kontekście historycznym; rozumienia roli pracownika socjalnego i pomocy społecznej w społeczeństwie; uczestniczenia w różnych formach opieki, pomocy i wsparcia; rozpoznawania własnych ograniczeń w pracy z innymi; zapobiegania konfliktom i radzenia sobie w sytuacjach konfliktowych; pomagania innym.

2. Kształcenie w zakresie metodyki pracy socjalnej

Treści kształcenia: Warsztat pracy pracownika socjalnego. Wykładnia koncepcji metodycznych. Podejście ekologiczne w pracy socjalnej. Praca z indywidualnym przypadkiem, praca z grupą. Tok postępowania celowościowego – diagnoza, oceny. Klient pomocy społecznej – zasady pierwszego kontaktu. Etapy postępowania projektującego, konstrukcja projektu, działania pozorne, odpowiedzialność w działaniu. Zadania społeczności lokalnej. Praca socjalna w środowisku lokalnym. Liderzy lokalni. Zasady i techniki wyszukiwania danych o środowisku. Rodzaje zaburzeń funkcjonowania rodziny. Formy pomocy rodzinie – poradnictwo rodzinne, poradnictwo małżeńskie, grupy samopomocy, terapia rodzin. Istota poradnictwa socjalnego, poradnictwo prawne jako element poradnictwa socjalnego. Podstawy i praktyka skutecznego poradnictwa socjalnego. Diagnoza sytuacji osoby i rodziny w kontekście trudnej sytuacji życiowej i źródeł dysfunkcji. Sposoby przeprowadzania wywiadu, wnioskowanie. Obserwacja zachowań – ich interpretacja. Klasyfikacja i typologia trudnych sytuacji życiowych w oparciu o kazuistykę. Usługi socjalne. Pozarządowe organizacje lokalne. Projekt socjalny – istota i struktura. Metodyka tworzenia projektu socjalnego. Ewaluacja projektu socjalnego. Superwizja w pracy socjalnej. Etyczne aspekty pracy socjalnej. Problemy etycznej odpowiedzialności pracownika socjalnego. Elementy etyki zawodowej pracowników socjalnych. Zawód pracownika socjalnego – typy ról zawodowych. Kodeks etyczny pracownika socjalnego. Praca socjalna jako profesja.

Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje: stosowania technik pracy socjalnej – zawierania kontraktu, przeprowadzania wywiadu, analizy dokumentów, obserwacji, stosowania technik motywowania klientów do aktywności, uczenia się i rozwiązywania własnych problemów; samodzielnego projektowania działalności socjalnej; realizowania pracy socjalnej z jednostką, rodziną, grupą i społecznością lokalną; tworzenia procedur ewaluacyjnych; rozpoznawania aksjologicznych problemów pracy socjalnej; rozumienia etycznych aspektów zawodu i społecznej odpowiedzialności; rozstrzygania kwestii etycznych w oparciu o aksjologiczny consensus profesji.

3. Kształcenie w zakresie wiedzy o rozwoju człowieka w cyklu życia

Treści kształcenia: Przedmiot i zadania współczesnej psychologii rozwojowej. Pojęcie rozwoju i zmiany rozwojowej. Cechy rozwoju. Rodzaje zmian rozwojowych. Rozwój fizyczny człowieka – zależność od czynników genetycznych i środowiskowych. Wpływ chorób matki – alkoholizmu, narkomanii oraz chorób zakaźnych (HIV, różyczka, oспа, toksoplazmoza) na rozwój dziecka w życiu płodowym i po urodzeniu. Charakterystyka etapów rozwoju. Wieloaspektowe podejście do problemu starości i starzenia się. Stereotypy związane z płcią – ich wpływ na przebieg socjalizacji kobiet i mężczyzn. Biomedyczne podstawy życia społecznego. Opieka paliatywna. Znaczenie zakłóceń rozwojowych dla zdrowia psychicznego.

Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje: rozumienia przyczyn zmienności osobniczej i międzyosobniczej; analizy zaburzeń rozwojowych z punktu widzenia związków etiologii z symptomatologią; rozpoznawania indywidualnych potrzeb i możliwości człowieka w poszczególnych etapach ontogenezy; stosowania wiedzy biomedycznej w pracy socjalnej.

4. Kształcenie w zakresie problemów społecznych oraz instytucji polityki społecznej

Treści kształcenia: Definicje, cele i podmioty polityki społecznej. Rozwój polityki społecznej w Polsce i za granicą. Kategoria potrzeb w polityce społecznej. Demograficzne uwarunkowania polityki społecznej – zmiany w strukturze demograficznej jako następstwo drugiego przejścia demograficznego. Społeczna gospodarka rynkowa a cele polityki społecznej. System zabezpieczenia społecznego – jego elementy: ochrona zdrowia, ubezpieczenia społeczne, pomoc społeczna, rehabilitacja niepełnosprawnych, finansowanie. Polityka zatrudnienia, rynek pracy, bezrobocie i jego konsekwencje. Polityka społeczna Unii Europejskiej. Przesłanki lokalnej polityki społecznej. Polityka społeczna wobec wybranych kategorii ludności. Rynek usług społecznych. Kwestia ubóstwa. Polityka rodzinna. Kwestia starości. Wskaźniki demograficzne – zdrowotne, społeczne i ekonomiczne. Przedmiot i obszar zainteresowania patologii społecznej. Zagrożenia społeczne we współczesnym świecie. Profilaktyka uzależnienia od alkoholu. Profilaktyka uzależnienia od narkotyków. Zapobieganie demoralizacji dzieci i młodzieży. Marginalizacja i wykluczenie społeczne.

Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje: rozumienia współczesnej polityki społecznej oraz jej uwarunkowań ekonomicznych; analizowania i realizacji zadań z zakresu polityki społecznej w skali lokalnej, krajowej i międzynarodowej; rozpoznawania problemów społecznych; rozróżniania rodzajów i przejawów patologii społecznych; rozumienia zjawisk marginalizacji oraz wykluczenia społecznego i problematyki nierówności społecznych.

IV. PRAKTYKI

Praktyki powinny trwać nie krócej niż 8 tygodni.

Zasady i formę odbywania praktyk ustala jednostka uczelni prowadząca kształcenie.

V. INNE WYMAGANIA

1. Programy nauczania powinny przewidywać zajęcia z zakresu wychowania fizycznego – w wymiarze 60 godzin, którym można przypisać do 2 punktów ECTS; języków obcych – w wymiarze 120 godzin, którym należy przypisać 5 punktów ECTS; technologii informacyjnej – w wymiarze 30 godzin, którym należy przypisać 2 punkty ECTS. Treści kształcenia w zakresie technologii informacyjnej: podstawy technik informatycznych, przetwarzanie tekstów, arkusze kalkulacyjne, bazy danych, grafika menedżerska i/lub prezentacyjna, usługi w sieciach informatycznych, pozyskiwanie i przetwarzanie informacji – powinny stanowić co najmniej odpowiednio dobrany podzbiór informacji zawartych w modułach wymaganych do uzyskania Europejskiego Certyfikatu Umiejętności Komputerowych (ECDL – European Computer Driving Licence).
2. Programy nauczania powinny zawierać treści poszerzające wiedzę ogólną w wymiarze nie mniejszym niż 60 godzin, którym należy przypisać nie mniej niż 3 punkty ECTS.
3. Programy nauczania powinny przewidywać zajęcia z zakresu ochrony własności intelektualnej, bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ergonomii.
4. Za przygotowanie do egzaminu dyplomowego (w tym za przygotowanie pracy dyplomowej, jeśli przewiduje ją program nauczania) student otrzymuje 10 punktów ECTS.